

Samværsregler – Spejderledere og børn

1. Grundlæggende principper

- Alle børn har ret til **tryghed, respekt og omsorg**.
  - Spejderledere har et **særligt ansvar** for at beskytte børn mod omsorgssvigt, krænkelse og overgreb.
  - Relationer mellem ledere og børn skal altid være **professionelle og alderssvarende**.
-

2. Fysisk kontakt

- Fysisk kontakt må kun finde sted, når den er **naturlig, kortvarig og tydeligt omsorgsfuld** (fx trøst, førstehjælp).
  - Fysisk kontakt må **aldrig** være grænseoverskridende, intim eller seksuel.
  - Kram og berøring skal altid ske med **respekt for barnets grænser** – et nej respekteres altid.
-

3. Alenetid

- Spejderledere bør så vidt muligt **undgå at være alene med et barn**.
  - Hvis alenetid er nødvendig (fx samtale), skal det foregå:
    - Et **synligt sted**, eller
    - Med andre voksne i nærheden.
  - Overnatning foregår efter klare regler, og voksne sover **adskilt fra børn**, medmindre andet er aftalt og godkendt af barns forældre.
-

4. Kommunikation

- Kommunikation med børn skal være **åben, respektfuld og saglig**.
- Private beskeder (SMS, sociale medier) bør undgås eller ske **gennemsigtigt** og evt. med forældre eller ledelse informeret.
- Spejderledere må aldrig bruge et **seksuelt, nedladende eller truende sprog**.
- Dialog mellem voksne, må der ikke udtales negativt i lydhør af og om de tilstedeværende børn.

---

5. Magt og ansvar

- Spejderledere må aldrig udnytte deres position til:
  - At presse børn til handlinger
  - At kræve hemmeligheder
  - At true eller manipulere
- Straf, ydmygelse eller psykisk pres er **ikke tilladt**.
- Ved traf og diverse sammenkomster skal der som udgangspunkt, altid være To spejderledere/voksne.

---

6. Alkohol, rusmidler og grænser

- Spejderledere må ikke være påvirkede af alkohol eller rusmidler, når de er ansvarlige for børn.
- Alkohol indtages ikke i børns nærvær, medmindre organisationens regler udtrykkeligt tillader det (fx voksenarrangementer uden børn).

---

7. Mistanke og underretningspligt

- Spejderledere har **pligt til at reagere**, hvis de får mistanke om:
    - Overgreb
    - Omsorgssvigt
    - Alvorlige mistrivelsesproblemer
  - Mistanke skal **videregives til gruppeleder/korps** og om nødvendigt til kommunen i henhold til **underretningspligten** (§ 153 i Serviceloven se side 6).
-

8. Ansvar og rollemodel

- Spejderledere er rollemodeller og skal:
    - Handle ansvarligt
    - Overholde gældende love og korpsets regler
    - Bidrage til et inkluderende og trygt fællesskab
-

Regler ved mistanke om eller viden om vold mod børn

1. Tegn på vold

En spejderleder skal reagere ved tegn som fx:

- Synlige skader (blå mærker, sår, forbrændinger)
- Barnets egne udsagn om vold eller frygt for bestemte personer
- Markante adfærdsændringer (tilbagetrækning, angst, aggression)
- Gentagne uforklarlige skader eller fravær

Det er **ikke lederens opgave at bevise vold**, kun at reagere på mistanke.

---

2. Akut handling

- Hvis barnet er i **akut fare**, kontaktes **112** med det samme.
  - Barnet skal mødes roligt og omsorgsfuldt – **ingen konfrontation** med formodede gerningspersoner.
-

3. Samtale med barnet

- Lyt roligt og anerkendende.
- Stil **åbne spørgsmål** (fx "Vil du fortælle mere?").
- Stil **ikke ledende eller afhørende spørgsmål**.
- Giv **aldrig løfter om tavshed**.

---

4. Underretningspligt (Serviceloven §153, se side 6)

- Spejderledere har **skærpet underretningspligt**.
  - Ved mistanke om vold skal der **laves en underretning til barnets kommune** – også ved tvivl.
  - Underretningen skal ske **hurtigst muligt** og må ikke udskydes af interne drøftelser.
-

5. Intern orientering

- Gruppeleder/korpsledelse orienteres **hurtigst muligt**.
  - Intern orientering **erstatte aldrig** underretning til kommunen.
-

6. Forældre

- Forældre må **ikke** informeres, hvis der er mistanke om, at de selv kan være involveret i volden.
  - Beslutning om forældrekontakt træffes i samråd med kommunen eller ledelsen.
-

7. Dokumentation

- Notér:
    - Dato og tidspunkt
    - Hvad der er set eller hørt (ordret hvis muligt)
    - Barnets adfærd
  - Undgå tolkninger og vurderinger – **kun fakta**.
-

8. Fortrolighed

- Oplysninger må kun deles med:
    - Relevante ledere
    - Myndigheder (kommune/politi)
  - Sagen må ikke drøftes med andre spejdere, forældre eller uvedkommende.
-

9. Opfølgning og støtte

- Barnet skal fortsat mødes med **tryghed og stabilitet** i spejderarbejdet.
  - Lederen, der har underrettet, kan søge støtte hos ledelse eller korps.
-

10. Beskyttelse af barnet først

- Barnets sikkerhed og trivsel går **altid forud for hensyn til voksne, forældre eller organisationens omdømme**.

§ 153 (Serviceloven) – Underretningspligt

§ 153 handler om den **skærpede underretningspligt**, dvs. pligten til at kontakte kommunen, hvis man får kendskab til eller mistanke om, at et barn eller en ung har behov for hjælp.

Hvem gælder den for?

Den gælder især for personer, der arbejder med børn og unge, fx:

- lærere og pædagoger
- sundhedsplejersker
- læger og psykologer
- socialrådgivere
- ansatte i fritids-/foreningsliv med ansvar for børn

Hvornår skal man underrette?

Man skal underrette kommunen, hvis man:

- **får kendskab til** eller **grund til at antage**, at et barn/ung kan have behov for særlig støtte
- har mistanke om **omsorgssvigt**, vold, overgreb eller alvorlige problemer i hjemmet
- bliver opmærksom på forhold, der kan skade barnets udvikling eller trivsel

Hvad betyder det i praksis?

- Man må **ikke "vente og se"**, hvis bekymringen er alvorlig
- Underretningen skal ske til **kommunen** (typisk børne- og familieafdeling)
- Pligten gælder **uanset tavshedspligt** i mange tilfælde, fordi barnets sikkerhed vejer tungt